

Бүгү-эвилелдин көдээ ажил-агый делгелгезинче

Чурукта: Бай-Тайга, Барыш-Хемчик районнарын механизаторларын көдээ ажил-агыйнын область өргөлдөнүн начальниги эш Тадар-оолдуц делгелгеже үдөй турганы.

Фото С. Феоктистовтуу.

Бүгү-эвилелдин көдээ ажил-агый делгелгезинин экскурсантылары

Биетин чурттуу социалистик көдээ ажил-агыйнын жөндүмдө аажок уагт чедикшилерин көргүндө болган колхозтарын, совхозтарын, машина-трактор станцияларын, көдээ ажил-агыйнын мураакчыларынын болган организацыйаларын мураакчы дуржулаган көдөө болган совхоз бүүдүргөсүнө дүргөн шилтедери-биле Бүгү-эвилелдин көдээ ажил-агый делгелгезинин кол делгелге комитети экскурсанттарынын 500 мүчөсү биетинин биетке берген. Ол мүчөсүлөрү колхозчуларга, совхозчуларга машина-трактор станцияларынын ажилчыларынга, колхозчуларга, көдөө ажил-агыйнын болган көдээ ажил-агыйнын тускай өөрдөлгө алган черлеринин тускай эргеништерин, эртем-инженерлердин черлеринин ахмакчыларына, партия, советтин активинин таарыштыр үдөө.

Биринчи июль 31-ден август 23-ке чейин үчүнчү дүргөдө Бүгү-эвилелдин көдээ ажил-агый делгелгезинин биетинин областтын 12 МТС-ден 65 механизаторлар, 84 колхоздарын 190 ажык колхозчулар, оштинде 98 малчылар болган 93 хону ахмакчылары, 30 дээр колхозчулары, 16 совхоз ахмакчылары, көдөө ажил-агыйнын 25 тускай эргеништери, партия, советтин 43 активчилери болган өскө-дөө уластуу барыш көөр.

Экскурсанттар чорутуу уластуунын биринчи болуп 200 киши Москваже чоруткан. Ан 300 киши август 16-га чейин үчүнчү-нө чорутуу. Олар делгелгени 5 хонун дургузунда келиш көөрлөр. Экскурсанттар бир дугаар хүнде кол хонунда болган Тыва автономнун областтын көргүзгүчтөрү турар «Сибирь» деп павильонну көөрлөр. Ош сөөлүндө бүгү делгелгени келишлөр. Олар эртемдин сөөлүгү чедикшилерин болган мураакчы дуржу-

А. ГЛОТОВ.

Школарлар септелгезин дүргөдөдир

(Редакцияга келген чагаалар доңчулаам)

Өвүрдөн эш Д. Сондотун биетин редакцияга чоруткан чагааларда биздин болза, районун Дус-Дагда Чаа-Суур аге школанын келип өөрдөлгө чыгыпга белеткелди эки чорун турар. Школан дөксиндик херимнөөр, интернат, столовананы арналылары ам дооулган. Ош мизай школада чеди чаа суугуларын кылып дооскан болган эрки суугуларын септелгезин чоруткан.

Школанын иштени дөргө-херекселдеринге неместир чаа 20 парталарын, 10 акчаларын, 10 студиялар болган азын кам сандаларын чаап кылган. Школанын септелгезин ажында колхозчу чазаныкчылар Тырме, Данзырын, комсомолчу Хөвөмөй олар өлөпкөйлөп ахылдан, чаа шынарлыг херекселдерин чаап турараар. Школа маана, калаг, бүүдүк, шыл болган өскө-дөө септелгези херек материалдар-биле бүрүн хандырткан.

Имчалажок, школанын одаар мажы чеди белеткелгени-дөө болза, ош чалгыс-дөө кубетери школа хереминче килер сөөртүлгөшнө четпес.

Улуг-Хем районун Эйланг-Хөмдө көдөө бизинчи эш. Х. Маным-оолдун бизини турары болза, мизда аге школанын чайты септелгезин багай чорун турар, школа херимнөөр, алды санын суугуларын чапканы-дөө мизчага чедир септелгезин. Ош туркум, ош туйбуларын Шагал-Арыгдан ам-дөө экеп албан. Мизда Сталин аттыг колхозчу баштаар чеди аге школанын септелгезин чаа одаар мажынын белеткелди бүрүн күдөдери-биле керөө чарып, 1000 ажык рубалын ажыгдан хереминде, ош школага чагыс-дөө кылып берген чүвөш чөв.

Школанын иштени септелгезин: транзаланышы, чугаланышы болган ошга, хаалганын чаартып кылгыр дөөн мизаш ахмакчылар көчүгү багай чорун турар. Өөрдөлгө херекселери чаа четелгезин. Ук школанын септелгезинге районо болган колхозта парторганизация, суку Сөмөди багай кичөөнгейи салып көлгөн.

Мизагы районо чазы өөрдөлгө чыл төнөри биле ош школанын өргөлдөчүн турган эш Кара-оолду багай ахмакдан дөөн ажилынан халаам, ош орунуга өскө килкин ишдүүк төнүчүгө чедир чорутуу бербөө. Чуга чөөкч чаа школа өргөлдөчүлөгө башкы Королан чоруткан. Ош септелгези тазаны-биле ажыкты база-дөө уластуу шыдавалы турар.

Танды районун Бүдөннй аттыг колхозта чеди чыл школанын чайты септелгезин дүргөдөр дугайында хемчегер четпес алдынын турар: чүгө 4 санын кластарын ишти чугалатынган. Септелгези шөрө манза, кадаг, бүүдү туйбу дөөн өскө-дөө чугула материалдар-биле школа хандыртканман, бо тазаны-биле ажыкты тус чедирин уластуу органыры херекке албайн турар деп бизинчи эш С. Танзын-оо шүгүтүчүлө бизинчи.

Школарлар септелгезин үдөгөрүн, дүргөн доозарын чугулага көрүп, аже бүгү күнүгү мөөнөөр тазаны-биле ажыктын уластууланы үстүндө районнарын иштени, совет болган хөй-ишти органыры холга алар ужурут.

Өөреникчилерни школаже чорударына белеткээри

Чамдык ада-илер «Уруун ам-дөө биетин чүвө, ам-дөө-бир, ийн чыл башкыга тургай-аан, өөренири ам-дөө элек» деп алган, 7 хер четкен, школага өөрөнө чорутуу уруун чорутпайн баар чүгү база бар.

Миздыг фактылар чок болуун дөөн урууларын школаже киреринге баш бурунгаар белеткээринче ада-илерини кичөөнгейи үдөлдөрү чөгүрү.

Школа азын четпезон урууну угаам сайыралыныга номчулга улау ролдуг. Бичини уруулар номнарындан сөөртүлгөшнө кысла расказларын, үдүлдөдөрүн дүвөрчөч эвес байлаага оожум, толаргай номчуп берип турар херек.

Уруулар школага келирини мурунда оларын номну камнаарына өөрдөп чачыктырып турар болгай бис: номну картап алар, номну чүтө арыг хол-биле тудуп, арыг эдилээр, номчуп арнынарын сыга тупас, чуруктарып бүүдүсө, шокор-лава деп саккандарын турар бис. Бо бүгү чүгүдөр, уруулар школага кирер мурунда оларын чачыкты болу берген турары өргөжөк чугула.

Бичини уруу башкыларын тургай-ла кимдыг чачыктыларын алган турарыне сакгыш салыры чугула: столга олутурып, культурдү чедикшири, тентектешип, улауларын хүндүлөөри дөөн өскө-дөө чачыктыларга төрөдөрүн тазаны-биле кичөөнгейи салып өөрдөри өргөжөк чугула.

Мен эртен өөрдөлгө чыгында бирги-класстар-биле ахмакдан эркен мен. Септелгези бирде аны-бүгү өг-бүдөдөн 30 уруулар, оодар чедип келген. Чикээ, Бола Зыков калыгай, өөрүкүлүг, улау чалагай ош турган. Имчалажок ош бирги хүндүн өргөлдөш-ле башкыны тоонастан, чүгү-чө бодан келген болду, оозун тураны-биле кылып турган: ишкөөнчүгү чугула-дөпкөр, катары, өөрүн илер, орта олуту-бас турган. Иччанган башкыны-дөө болган өөрү-дөө херекселес болу берген. Ош бүгү-ле үдүлдөдөрүн таарычча чок, боду хөлдүн ахмакдан күдөдир аларган. Кыскамы-биле чугулааларга, ажы тазаны-биле үрөлгө ош турган. Мизанган бичинкиден тура ош килкинээр, өөрдөри өргөжөк чугула турган-дыр деп чүвө мөңдө уластуулда билдинген.

Чамдык ада-илер урууну ойнар херекселерин өскө өөрүгө худуспас, көргүсө дугайында негөй бөөр чүгүдөр бар. Ол чорук чачык-класстарын бот-боттарынын найыралына, дуулажанын-кылынарына шалтыктыг. Бодуңу башкыны шын эвес килкинегин уруулар-биле ахмакчылар башкыга шынар-ла көчүгү берге болуу чүвө.

Бирги-класстар өөренип турарынын үсөндө будууңун шилин, демир жүгүн болган өскө-дөө чүгүдөрүн калбаны, бүрүн хандырылганын делгезин неген турар. Миздыг-дөө болза, таарымага баа турар. Бир эки демир жүгүн азы ош башкы калкын келир. Ош бир экиден ол эркине берем деп башкы чугулааларга, мени азам чүвөлөрүмн кылга-дөө бөөрүн чөп-шөөрөөн» дөөр чикештер тургулаар. Ош дугайында башкы улау кичөөнгейи салыр алаар.

Уруулар сазыне чорун турар уруулар ош өргөжөк чугула килкинелгелиг белеткелди ан турар. Урууларын сайга турган билди алган чүгүдөрүн ада-илер делгезин, бичыктылар ужурут.

Уруу калпак школага кирери билек, сазыга-чуруну болуу чорукту негээр, толаргайларга, кичөөлгө томаанын олар, башкыны кичөөнгейин дилмаар, калпак болуңдан айтырага харылаан, а өскөлөрүн айтырып турда, мизтавалы олар, башкынын берген калдыг-дөө айтырышынын хажык чөккө күдөдир дөөн өскө-дөө.

Бичөөлгө чүгүгү дугайында номчаанын, ош дугайында чугулаан шыдалар, башкы чүгү чугулаанын, ош чугулаан шыдалар, карандын тудуп билер, калдыг-бар чүвөнүн чурун билештер кылдыр урууну өг-бүдөгө баш бурунгаар мах белеткээр херек.

Урууну школага баарына белеткелгезин, ош характеринин дилгай байдалын өөренип көөр херек. Чамдык урууну характери өөрдөлгө мөөндөктыг-дөө азы ажыктыг-дөө туруп болуу. Башкыны-биле баштайгы танымчалында урууну ошгай байдалдарын ады эки чугулаан бөөри чугула. Эки-дөө, багай-дөө аажы-чачын толаргай илердир херек. Ош херек башкынын өөреникчи-биле болган ада-иле-биле өөрдөлгө чыгынын бүгү дүргөдө ахмакчыларга дуулаар, иччанган башкыны-биле харылаанын чайты үдө-ле бичыкчылар өргөжөк чугула.

Урууларын чугулаан сайыралын дөөн школага киреринин бетинде оларга тоолдарын, чеден чугулаарын (э-не боду-чүвөнүн) чугулааларын, шугуактерин сөөртүн ичкыры болган толаргай өөренири орадакчы херек. Уруулар чурукту көргөн, мизда чүгү чугулаан-дыр, ош тайна-бизаң чугулаан турарын чедип алары ошга ажыктыг.

Е. ЛУБОШНИКОВА,
Кызылдын № 5 өшө школанын башкыны.

Демир орук транспортуңуң чаа күчүлүг көдүрлүүшкүнү дээш

Биетин Төвөн чурттуусу биетин демир-орукчуларын Бүгү-эвилел хүнүн делгелгезин турар. Совет демир-орукчуларын чачык болган бо байыралы бо чылын коммунистик тургузушкунун бүгү амыралына шыдагангай чедикшилерин чедип алган совет килкеринин чаа күш-азыкчы болган коммунистик көдөрүлүүшкүнүн байдалына делгелген турар. Коммунистик партия болган Совет чазак демир орук транспортуңуң улау кичөөнгейи үргүчү салып келген болган салып-дөө турар. Төвийн Ленин чурттуу улау ажил-агыйында демир орук транспортуңуң ошга кичөөнгейи салып чораян. Демир орук болза, социализм алаа бүүдү-биле үндөлдөтүшүн турар хөөрөй биле көдөңчү арналына, үдөлдөр бөдө чөв ажилынын аралында ош толаргай харылааларын алгөрөшкөнүнүн бирөөсү болуу—деп ол чугулаан (чөгүлөдөр, төм 27, армн 277). Лениндин делгезини улачулаачылык үдөү Сталин, бизини шынар миздыг улау күрөңүнүн улау ажил-агыйынын жөндүмдө бүгү-дөө коммунисттер болган ошталарын, чурттуу үдөлдөр эштерин болган көдөө ажил-агый-районнарын чачык ажил-агый кылдыр холбайштырып турар эки кылдынган демир орук транспортуңуң неген турарлар деп—айткан.

Г. ЧУМАЧЕНКО, ССРП-нин Орук харылаа министрествозунун политиктиг өргөлдөнүн начальниги.

ч 32,5 хуу өскөн, мизчаарга 1954 чылда ол 1950 чылдын делгезини 39 хуу ажаар. Ош болза совет демир-орукчулар чүк өргөлдөнүн өздөлдөнүн тазаны-биле бешкы беш чыл планын дөрг чыл иштинде күдөдөр бүгү арталарыг дөөн ол. Амгы үдөү демир оруктарга чүк чүдүргөни 1940 чылдын делгезини 51 хуу ажал турар. Үрүкчө чорудуларын болган өскө-дөө дүргөн чүдүлгөдөрүн сөөртүлгөшнө экижөн. Ош чүктөрүн хүдөп алар болган чорудар кылдыр оруктар четкынде 627 станцияларын ачканын. 1954 чылдын төнчүлүгүнө чедир оларын санын 1.300 чедирин турар. Демир оруктар чазаны ажаар күдөдөрүн турган эркен чыдактык өлөңдөрдөн бо чыдактык аралыга чедир улау херекселерин барааннарын болган чөкчө болза азы-чөв үдөңчүгө херекселер чигилти 600 муң ажык вагон иштени сөөрткөннөр.

Бо чылдын бирги чартында совет демир орук транспортуңуң сөөртүлгөшнө күрөңү азын күдөдөрүн. Ош-биле калды ажыктын шынар тазаны-биле көргүзгөдөрүн экижидилгезин үрүччүлө турар: поезидеринин делгезин улаулаан, оларын дөңдөлдөнүнүн дүргөдөлү бөдөн, локомотивтерин болган вагоннарын хөчүктө ортумак маңылашып өскөн.

Биетин чуртга пассажирлер сөөртүлгөшнө улау хемчөөлгө күдөдөрүн турар. Оларын өздөдө болза, совет уластуу материалдыг чагай чорунун болган культуругү делгезинин көдөрүлүүшкүнүн чөчөчөч болуу. Пассажир поезидеринин составы бөдүдөн, ол болза поезд бүрүндө пассажирлерин 30—35 хуу хөй сөөртү артыны берген. Смоленские, Днепронетровские, Херасовта, Олссала, Симферопольда, Сталинода, Сочиде, Курскда, Краснодарда вокзалдарын чарам ба-

жынарын тутуулаан. Бо чылын өскө-дөө дилга хөй хоорайларга чал вокзалдар тутуушкунун дооскан турар.

Демир-орукчуларын колхозчу тарзалыгы-биле харылаама хүн келген туду-ла улам бичыктын, көдөө ажил-агыйга дуулаачы калбарып турар.

Демир орук транспортуңуң бүүдүргөдөрүнделген болган албан черлеринин колхозчу болган МТС-терге дөңдөлдөө ажил-агый-дөө биле 15 муң ажык инженерлерин, техниктерин, ол мизаш агрономнарын болган көдөө ажил-агыйынын өскө-дөө түскөй эртемчилерин чоруткан. Оларын иштени дилга хөй килкер колхозчулар болган советтагы уластуу албан дуулаалар дөңдөлдөгөрнөр.

Демир-орукчулар шөфтөшкөн чуруму-биле 100 МТС-терге колдан черлерин тутуу тутууңуң турар, 1.100 ажык чуртталга башкыларын болган ажил-агый оран-саваларын чаа септер берген. 150 муң хлре партиягтар рамааларын белеткөө колхозчуларга хүдөдир берген, 80 чымыкчыларын туткан, 8,5 тракторларын, локомотивдерин, комбайнларын септөөл, 108 муң артык поезидерин белеткөө, улау ажилынын фермаларына 90 аскалтыг болган чөв кырынын демир оруктарып туткан. 78 МТС-терин болган колхозчулар радиоохуула баа электриктелген. Колхозчуларын хөвүлөрүнче 70 муң ажык төңдөүдөрүнүн үндүр сөөртүн чөкөн. Көдөө библиотекаларга 100 муң ажык номнарын чыгган болган чоруткан.

Совет демир-орукчуларын мурунда туртун турар сорууларга аажок улау. Оларын күдөдөрүн төлөөдө, демир орук транспортуңуң бар улау иштени курмаалары алгөрөшкөнү чаа ажилалары өргөжөк чугула. Демир орук транспортуңуң активчи ахмакчыларынын 1954 чылдын майнын этегинде Бремьдө болган Бүгү-эвилел хуралы ол куралыларын илердөшкөнү дуулаан, демир орук транспортуңуң чаа күчүлүгү көдөрүлүүшкүнү толаргайлаан.

Паровозчуларын аралында аар-чүчүчү машинистерин кайтагычкыг иштөөн-

кыны калбарган. Донец-демир орукуну Полтавскы депозитун машинизин эш Ивановтун болган Москва—Рязань демир орукуну Москва—Сортировка депозитун машинизин эш Блаженотун өвициативанын биле эгелзөн ол ишчөөнчиги болза, демир оруктарынын ажилын өвициативинин чугула фактору болган эртемчилер араларын көвөдөрүнүн улау куралыры болуу. Нөдөдөрүн ортумак делгезин чүгө чачык хуу улагуларын демир орук транспортуңуң 80 ажык миллион рубалдыг камналыгы берип турарын санаашкынаар көргүсөң.

Донец демир орукуну Кызыл Лиман депозитун машинистер эштер Шумилев, Воронкин, Колоскин, Гайворонский, Геру болган өскөлөр-дөө поезидеринин хөдөйлөшкөнүн дүргөдөшнө улагуларга төлөө, суг кударын чаа ошталарын черин араларын доктавалын чорудун турар аларганар. Донецтин машинистеринин аз инициативаны дилга хөй демир оруктарда калбак делгезинче тынкан.

Чаруикчылар эштер Иванов, Блаженев, Соловьев, Середя, Блинов болган өскөлөрүн-дөө дуржулаачы калба-биле ажилынышынан, локомотивтерин дилга хөй машинистер, оларын дуулаачылары болган көчөгөлар поезидеринин техниктиг чөргү дүргөдөрүн бөдөдөр, сөөртүн турар составтарын делгезин көвөдөрүн, шароватарын, электроватарын, теле-вотарын септелгези аралынын маңылашып кылдыр болган оларын тергени эки байдалы дөөн, оттулар чүгүлө, элек-троннарын бүгү тазаныг камнаарын дөөн, поезидеринин хөдөйлөшкөнүн графигин баугаар доктаатынган нормаларын дөлдөр болган ажык күдөдөр дөөн чачыктын турарлар.

Мураакчы диспетчерлер эштер Королеванын болган Бострыковун, салбыр тазаны-биле делгезинчилер эштер Судниктун болган Копычевтин, поезидер чөдөлдөкчылары эштер Кожухарын, Катаевтин, Гурьевтин, Черепановскийн, Карашкөвчинин болган Архиповтун ажилынын методтарын транспортуңуң элек иштөөшкөнүн алган. Вагоннарын шугула-чөв сортировкалашынын ажилылаан, алаа станцияларын эртемчилер аралы дилга бөдөдөр чаа вагоннарын эргилгезин дүргөдөдөр турар.

Кызыл Лиман станциянын вагоннар

көргүчүгү эш Н. Шоблинскийн эгелзөөн, вагоннарын көжүүндөн адырбайн көчүгү эки септарын үдөндө составтарын дүргөн көргүчү методу демир оруктарда улам калбак негетери турар. Ош метод болза, вагоннарын техниктиг станцияларга алаа турар чорун кызыр биле поезидерин чорутуунга эки белеткээр арганы берип турар. Бо методу ажилдап кылганы болган негетеринин дөөн Кызыл Лиман станциянын техниктиг көргүчү пунктуларын ажилдакчылар эштер Шоблин, Ильченко, Чусы, Лешко, Шпак, Котларов болган Рудченко олар Сталинчи шааналды алганар.

Оруктар четкелеринде муң-муң делгезинчилер чыл бүрдө чүс-чүс муң вагоннарын камнап алышканы, эштер Лобанов, Коротков, Присаков, Делюшкин болган поезидерин дилга методу баугаар вагоннарын дөлдөр дилгич чүдөрү турарлар.

Донец демир орукуну Дебальцево-Сортировка болган Ивановтага станцияларын ажилдакчыларын инициативанын баугаар вагоннарын алаа турар чорун куудуларын дөөн чарып калбарган. Ам куудуларга 70 ажык станциялар бар, оларын дилгезин баугаар вагоннарын алаа турар хөчөөлүн килкерин доктаатынган.

Бо бүгү-дөө күш-азыктын өскө-дөө чал методтары болза, демир-орукчуларын дөңдөшкөн чөдөлдөкчө инициативанын дугайын, бүдүргөч сорууларын колхозчулар шугулаачылар деп транспортуңуң чаруикчыларын чүгүлүүнүн дугайын хереминче турар. Ош мураакчы методтарын өрчө тазаны-биле негетеринин болган калба-биле ажилалары демир оруктарынын ажыктыг ажилдарын делгезин дилга бөдөдөр, бо чылдын сөөртүлгөдөрүнүн дүргөшнө планын дөлдөр болган ажык күдөдөр арганы берип турар.

Демир-орукчуларын чалай чорутуңуң дугайында Коммунистик партияныг болган Совет чазаныг сазын салышынын чыл келген туду-ла улам улау-биле иштени айткан турар. Транспортуңуң чуртталга тутуу аажок калбарган. Чуга сөөлү үч чылда иштөөдө демир-орукчуларга шыл малдон ажык дөңдөлдөр метр чуртталга шугун туткан. 1953 чылда чуртталга болган кулачура-ахмакчылар тутуңуңа дөңдөлдө 1952 чыл-биле делгезинче 33 хуу өскөн, а бо чылын 1953 чылдын түдүн

38 хуу ажык турар. Демир орук транспортуңуң ажилдакчыларын социал страхованинегизге дөңдөлдө бо чылдын 2.500 миллион ажык рубль болуу. Хөй санын демир-орукчулар дилтаналыга башкыларынга, санаторийлерге чыдакчы-на барып турар.

Коммунистик партияныг болган Совет чазанын иени сазын салышынын чөвөк демир-орукчулар чүгүлүүгү күш-ажык-биле, бүдүргөч чедикшилерин көвөдөдөрү-биле харылаан турарлар.

Чал дүжүтүн таравын массалыг сөөртүр үе келген. СЭКН ТБ-нын июль Паллуну эки дүжүтү өстөрү, ош өй-шааңда баа чидирит чөккө ажаа алар дөө күрүненин улау чугула сорууларын көдөө ажил-агыйын ажил-ишчилеринин болган бүгү совет уластуу мурунуга салаан. Бо тазаны-биле демир орук транспортуңуң улау үдө ошталып турар.

Ажыкчы чоннарын улау башкычылары Ленин болган Сталин демир оруктар ажилында сазыга-чурунун чугула ужуру-дугаанын үргүчү айтын чоронаар. Иччанган биетин бүгү ажил-агый уластууларымыстын, политиктистеринин, партия, профессионал болган комсомол организациаларымыстын бүгү кичөөнгейи күрүненин мөңгөлдиг болган күш-ажыкчы сазыга-чуруну бичык-лаарычче улаганын турар ужурут.

Ады сөөлүндө, станцияларын кымык байдаларга ажыктын, чүдүргөч туртуу-дугааларын, локомотивтерин болган таарыштырылган туртууларын, суг хандырылганын, вагоннарын, мизанын пассажир вагоннарын хуулаа бетинде белеткээрине аман эгелдө баугааруу, социалистик чачынты калбарыры өргөжөк чугула, орук болган тутуу ажилдарын планын, чуртталга болган пассажирлер байланынын, школарын болган культуру-албан черлеринин септелгези планын айтканын хуулаама дөңдөр херек. Демир орук транспортуңуң ажилдакчылары, Коммунистик партияныг болган Совет чазаныг оларга көргүчү турары бөдөк идеология 1954-55 чылдарын кымыктын байдалыга төдө болган элге ажил-биле шынарлыгыр ужурут.

В. ОММУЦ.

Совет артистерниң Улан-Баторга түннел концерти

УЛАН-БАТОР. Июль 26-да наймалдың өн-өн муң чуртагыларын чыгара...

артисти Л. Захинова, Москвадан күрүө филармониянын болгаш астрадазын...

(СЭТА).

Совет чазактың номазының дугайында Толяпшпниң медеглели

РИМ. Коллективтиң аймык чок чоруктун инити-серида системалы тургузары...

Толяпшпниң чугаалааны: «Великобританияны, Францияны...

Бис тайбың херетген турар бис. Бис ону Европаның есе улустарындан-даа...

Эки-дүр, бистин чыгарычыларымыстың тодаргай савалы ол, тайбыңче тура...

Олар «Европаның камгалай инитилежигенин» тургузушкан турар бис...

(СЭТА).

Бүгү-эвилелдин көдө ажыл-агый делгелгенинде Албаниян төлөөлөрүнн келгени

Июль 27-де ССР-ниң Көдө ажыл-агый министрствонун чалайың бугаар...

Көдө ажыл-агый министри Хосни Башо. Вокзалга алычылары ССР-ниң көдө...

(СЭТА).

Патет-Лаога (Лаоска) дайынны соксадыр дугайында дужаал

ШАНХАЙ (СЭТА). Вьетнамың информация агентствосунун чалайың бугаар...

тигилеткен болур. Ол база, Индий-Кыдаттың өскө-даа улустарынын болгаш...

Патет-Лаонун доктаамал армиязынын бүгү кадр ажылдакчыларына болгаш...

Патет-Лаонун Удураанышынан чалайың национал камгалаанын министр...

Вьетнам улус-эки-турачы армиянын бүгү шеригдеринге,

1. Патет-Лаонун доктаамал армиязынын бүгү кадр ажылдакчылары болгаш...

1954 чылдың июль 21-де чедипкиниң доозулган Женева чөвүлө хуралында Патет-Лаода, а ол мезгилде Вьетнамда...

2. Дайынмы соксатканынң сөөлүндө шунту шериг кесектери боттарынын турган туруштарына артар болгаш...

Тунг-Жида чөвүлө хурал доозулган

ШАНХАЙ. Тунг-Жида (Соңгу Вьетнамда) Вьетнамын улус армиязынын болгаш...

Вьетнамда күссөткөнгө болгаш Төн болгаш Муруну Вьетнамга дугуруштунган хууса...

Вьетнамга дайын чорудулааларын соксадырынын дугайында Женева чөвүлө хуралына...

Ийн делегацияларынн инити күнөтүнчүлүккөри ачылаан. Тунг-Жида чөвүлө хурал өн түндүккөргө берген болгаш...

Вьетнамын Улус армиязынын болгаш бүгү кесектеринге шунту буруну-биле соксаткан турар.

Ийн делегацияларынн инити күнөтүнчүлүккөри ачылаан. Тунг-Жида чөвүлө хурал өн түндүккөргө берген болгаш...

1. Вьетнама аткылажышынын соксадыры боттадырынын таламы-биле практиктиң кемчелерин инити-биле өрөнип көргөн.

Декларацияга Вьетнамын Улус армиязынын Дюди командьалынын төлөөлөрүнн баштыгы генерал Ван Тьен Луи болгаш...

Соңгу Вьетнамда дайынны соксатканы

ШАНХАЙ. Вьетнамың информация агентствосунун чалайың бугаар...

конференциядагы дымнаткан. Дайын соксадырынын дугайында бистин көз коммандьалыкчысы берген дужаалды Соңгу...

Соңгу Вьетнамын фронтунун бүгү учуствотарына дайынмы соксадырынын дугайында дужаалды Вьетнамын Улустун...

Төн холушкак комиссия болуун ажилы июль 29-та Тунг-Жида (Соңгу Вьетнам) азелден.

Индий-Кыдатта төп холушкак комиссияны тургусканы

ШАНХАЙ. Вьетнамын информация агентствосунун чалайың бугаар...

төлөөкчилеринн киржилген-биле төп холушкак комиссия тургузган. Тайбыңчылыга дугайында негеделерин амдырага чорударынын планын тургузарында...

Вьетнамын Улустун армиязынын дюди командьалынын болгаш Индий-Кыдатта Француз эвилелдин чексектиң күштеринин...

Төн холушкак комиссия болуун ажилы июль 29-та Тунг-Жида (Соңгу Вьетнам) азелден.

Индий национал конгресстин бүгү-индий комитетинин резолюцияны

ДЕЛИ. Дели радиоунун аминданын бугаар амырга, Индий Национал конгрес партиязынн Алжмере хуралдан турар...

турар. Индия биле Кыдаттың, база Бирка биле Кыдаттың аразында дугуружулаар-да айттыганын принциптерге үндөлөө...

Харысалгалы редакторун оралакчызы М. Н. ЛЮНДУП.

Харысалгалы редакторун оралакчынын, лэригил амырлар, кулмуре болгаш амдырыл индистеринин—3—88.

Румын Улус Республиканың күрүө шаңналын тывысканы

БУХАРЕСТ. 1953 чылда кылдыганын эртен, техника литература болгаш үрүнчү...

лер Чөвүлө чоокта чаа доктаал үндүргөн. Министрлер Чөвүлөниң доктаалын...

(СЭТА).

Кыдат Улус Республиканың чазанын АКШ-тын чазаныга удурлавышыкыны

ПЕКИН. (СЭТА). Америк самолёттар Кыдаттын агаар деңсөөрүнчө халдамын болгаш...

боттарынын «күштүң политикамын» бужар-багы-биле боттамын баарын болдурбоо...

Кытайшкан Штаттарынн шериг-далай болгаш шериг-агаар күштери сөөкүгү үдө Муруну Кыдаттын эрик кырында районда...

Ол бүгү болза, Кытайшкан Штаттарынн имперялистеринн таламындан коойлуну болгаш...

Кыдат улус чазанын АКШ-тын имперялистеринн таламындан коойлуну болгаш...

(СЭТА).

Америк имперялистеринн чөнгөзлүгү үлдөгилдеринге кыдат улус удурланын турар

ПЕКИН. «Женьминьжибао» солун «Америк имперялистеринн калгачылар агрессия...

чөргөшкөтөр АКШ Иракка Чөн түк далайларынче болуун бирги флотунун корабльдарын чоруткан.

Англи транспорт самолёттары-биле таваршыканын болушкуну америк дайын камсызчылары Кыдат Улус Республикага улур...

Кыдат улус болгаш бүгү делегейниң тайбыңчы ымыкшыдыг кажылары АКШ-тын бургуулу үлдөгилдерин кармаган турар...

(СЭТА).

Кыдат Улус Республиканын самолёттарыне америк ужал-чүүлдүн дээрбечи халдаашкын кылганын холбаштыр

ЛОНДОН. Дипломаттың доңчулакчыларынн тайбырларларында болгаш ангаи содуларынын хей кезинде...

Америк истребительдеринн кыдат самолёттарга халдаашкыны байдалды дорай-тадым турар.

Чанкайшкы болгаш хоралакчы ажил чорудуламын дугайында Кыдат Улус Республиканын медегалынн үндөзүннн «Йоркшир Пост» солун редакциянын чүү...

(СЭТА).

Черчилльдин медеглели

ЛОНДОН. Женева чөвүлө хуралынн түнөөлөдө улустар аразында байдалдын ажалжанын амыгалаш, премьер-министр Черчилль...

Европаша коллективтиң аймык чок чоруктуң дугайында айтырыг таламы-биле чөвүлө хурал чымдыларына саналдан турар...

(СЭТА).

Гоминданчыларынн Тайваньда дайынга белеткели

ПЕКИН. Американынын айтышкынын бугаар Тайвань ортулукта чанкайшкыларынн дайын белеткелдерин чорудуу турарынын...

гал шериг албанын эрттирери-биле казармазарче чоруткан. Ортулукта агуркуч чорук болгаш күштеп-күчүлөөшүннн тергилден турар.

(СЭТА).